

SAMSØ

Nørreskiftevej 9, Brundby Mark
8305 Samsø

Tlf. 86 59 07 26

Mobil 20 41 20 38

Fax 86 59 27 26

E-mail samsoe@stiften.dk

Jens Øster-Mortensen

Udebliver avisen: 87 40 12 40

DET SKER

I DAG

9.00: Langøre, tursejls Langør-Ebeltoft

10.00-24.00: Festpladsen, Ballen, sommerfest, Ballen Borgerforening

10.00-16.00: Samsø Museum levende museum

13.00: Rådhuset, Tranebjerg, Visionernes allé åbner, Sygehusgruppen/Samsø Kommune

14.00-16.00: Beyergården, Mårup

15.00-18.00: Mårup Galleriet, Mårup Gruppen udstiller

16.00-19.00: Samsø Egnsarkiv

17.00: Nordby Kirke, aften-sang

Samsø Bio: 20.00 "Sønnens værelse"

I MORGEN

10.00-16.00: Samsø Museum, levende museum, Økomuseet
10.00: Ballen, traktortræk og dieselos, Samsø Landboudom

10.00-24.00: Ballen, markeds- og sommerfest, Ballen Borgerforening

11.00-16.00: Besser Købmandshandel, Markedsdag, Vennerne

14.00-17.00: Samsø Friskole, Loppemarked, Nordby Borgerforening

15.00-18.00: Mårup Galleriet, Mårup Gruppen udstiller

21.00: Brundby Hotel, Musical-Impro, koncert

22.00: Ofelia, Ballen, Thomas Borghus

Samsø Bio: 20.00 "Sønnens Værelse"

Unikt forskningscenter ved Ballen

VEØ: Da Samsø i 1997 blev udpeget til Vedvarende Energi Ø begyndte en ny epoke i øens historie

Af Jens Øster-Mortensen

BALLEN: Samsøs status som VE-Ø er nu cementeret så godt, at Samsø Energiselskab i et samarbejde med arkitektfirmaet Arkitema i Århus, har udarbejdet flotte tegninger for bygningen af et forskningscenter for vedvarende energi.

Byggeriet skal efter planen placeres på "hotelgrunden" ved Holmegård i Ballen, og budgettet er på cirka 12 mio. kroner.

Centret skal danne rammen om VE-forskning, et Energiakademi og øens energiorganisationer.

Det skal placeres vinkelret på kysten og kommer til at rumme 10 kontorer, to møderum og diverse servicerum, foruden en 182 kvadratmeter stor boligsektion.

Økologi i højsædet

Det nye byggeri skal opføres efter de økologiske grund-

principper, hvor der bruges naturlige og genanvendelige byggematerialer. For eksempel skal glasuldsisoleringen erstattes af papirisolering.

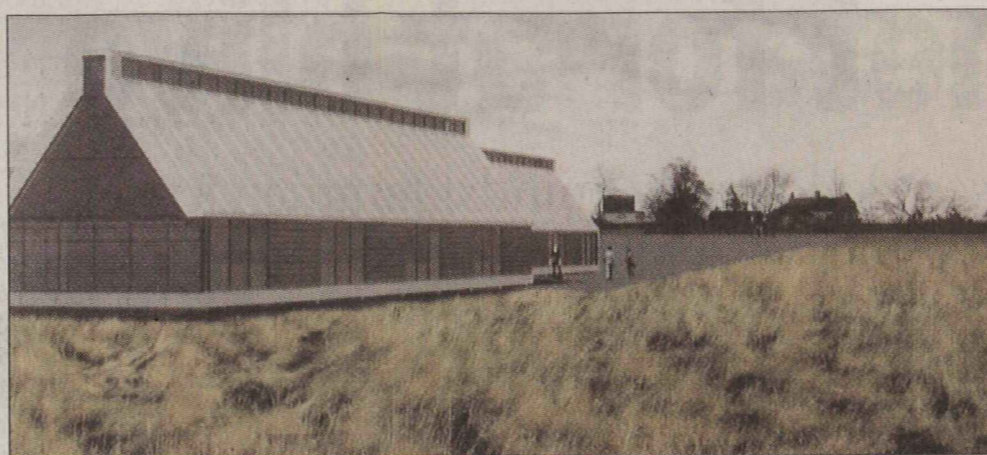
Der vil blive naturlig ventilation, regnvand skal indsamles til toiletskyl, og så vil der blive leveret varme fra det kommende halmvarmeværk, mens elforsyningen kommer fra 200 kvadratmeter solcellepaneler på taget samt fra øens vindmøller.

- Vi vil desuden sortere affald i otte fraktioner, hvoraf noget genanvendes, mens det organiske vegetabiliske affald komposteres på stedet, fortæller Åge Johnsen, der er koordinator i projektet.

Global sammenhæng

Han siger også, at de økologiske elementer vil blive forklaret for både brugere og gæster ved hjælp af pjecer, skilte og displays.

Det er planen, at centret skal bruges til seminarer og

Det nye VEØ Center skal efter planen se sådan her ud, og vil få en del af sit elforbrug fra 200 kvadratmeter solceller.

VISUALISERING: ARKITEMA

forskning i både dansk og global sammenhæng.

Således er mulige udenlandske partnere på både Tenerife, Kreta, Gotland og i Japan og Ungarn blevet kontaktet med henblik på at investere i projektet, ligesom der også er kontakt til danske forskningsinstitutioner som DTU og RUC.

- For udenlandske forskere er danske planlægningsmetoder og brugerorganisering med rødder i andelsbevægelsen interessante fænomener. Desuden har skiftende grønne flertal i Folketinget gennem en 25-årig periode formået at stimulere omlægninger af væsentlige energiområder i

Danmark med skiftende selektive tilskudsordninger, siger Åge Johnsen fra Samsø Energiselskab.

Finansiering mangler

Bestræbelserne går blandt andet på, at ændre pengestrømmen fra indkøb af olie, kulproduceret el, benzin og diesel til en intern penge-

cirkulation, så energiindkøbene foretages på Samsø.

De faglige energiturister har det seneste par år været oppe på et årligt besøgstal på 1000, og VEØ-projektet stiler også mod at øge denne form for turisme.

Ved at besøge VE centret kan man få de mest basale værktøjer som udgangspunkt for en bæredygtig VE-udvikling serveret, og her sættes Samsø i fokus som et godt eksempel for resten af den store energiforbrugende verden.

Det omfattende materiale er så godt gennemarbejdet, at spaden kan stikkes i jorden når som helst. Der mangler bare det vigtigste - finansieringen!

I dag klokken 13 bliver projektet præsenteret på Visionernes Allé foran kommunekontoret, og her kan man også møde Åge Johnsen.

Festival på stikkerne

Af Jens Øster-Mortensen

STRANDBAKKERNE: Om en uge åbner Samsø Festival portene for øens årlige musikbrag, og i går blev det første telt rejst.

Det er som altid madteltet til de mange frivillige, der det næste par dage ankommer til pladsen.

Som frivillige sås blandt andet Erik Mathiesen fra Samsø Landboforening og Arne Liltorp fra teknisk forvaltning, som hvert år bruger en uges tid på at hjælpe på Samsø

I går ankom også et par sæt-telastbiler med generatorer til at levere de mange kilowatt strøm, der bliver brugt i forbindelse med de fire musik-dage.

I går blev madteltet rejst, og dermed er frikadellerne til de mange frivillige hjælpere på festivalen reddet.

VARME

Varmeværk bliver bruger-ejet

■ BALLEN: Planen for det kommende varmeværk for Brundby og Ballen, der får cirka 200 forbrugere, kommer ud til høring i september.

Værkets ejere bliver de tilsluttede forbrugere, og ikke - som først antaget - leverandørerne af den halm, som værket skal fyre med.

DIESELTRÆK

Traktor- og markedssteming

■ BALLEN: Weekenden byder på en række aktiviteter. I morgen gælder det det dieselosende traktortræk i Ballen.

Hele weekenden har kræmmere slået sig ned på festpladsen i Ballen, hvor der sælges alverdens produkter, ligesom ballondyrseksperter Mio vil optræde.

I Besser er der markedsdag i den gamle købmandsforretning, og lørdag kan man gå på loppemarked i skolegården på Samsø Friskole.

Skriv kort

Avisen vil gerne give læserne mulighed for at deltage i den daglige debat.

For at så mange som muligt kan komme til orde, er det imidlertid nødvendigt, at alle formulerer sig kort.

Læserindlæg må derfor ikke indeholde mere end 1350 bogstaver, hvilket svarer til 17 maskinskrevne linier.

Erfaringen viser i øvrigt, at korte indlæg har flere læsere end lange indlæg. Jo kortere du skriver, jo længere når dit budskab derfor ud.

SAMSØ

Nørreskiftevej 9, Brundby Mark
8305 Samsø

Tlf. 86 59 07 26

Mobil 20 41 20 38

Fax 86 59 27 26

E-mail samsøe@stiften.dk

Jens Øster-Mortensen

Udebliver avisen: 87 40 12 40

DET SKER

I DAG:

10.00-16.00:

Samsø Museum,
levende museum,
Økomuseet.

10.00: Ballen, Traktortræk og
Dieselos, Samsø Landboun-
dom.

10.00-24.00: Ballen, Mar-
keds- og sommerfest, Ballen
Borgerforening.

11.00-16.00: Besser
Købmandshandel, Markeds-
dag, Vennerne.

14.00-17.00: Samsø Friskole,
Loppemarked, Nordby Bor-
gerforening.

15.00-18.00: Mårup Galleriet,
Mårup Gruppen udstiller.

21.00: Brundby Hotel, Musi-
cal-Impro, koncert.

22.00: Ofelia, Ballen, Thomas
Borghus.

Samsø Bio:

20.00: "Sønnens Værelse".

I MORGEN:

10.00-12.00: Fredensdal,
gamle danske hhusdyr og
husmandshistorie, Økomuse-
um Samsø.

11.00: Kildekjær, Børne-
dyrskue og Ringriderfest,
Samsø Rideklub.

10.00-16.00: Samsø Museum
levende museum.

11.00-17.00: Samsø Labyrin-
ten, åben.

15.00-18.00: Mårup Galleriet,
Mårup Gruppen udstiller.

21.00: Brundby Hotel, Musi-
cal-Impro.

22.00: Ofelia, "JA JA", kon-
cert.

GUDSTJENESTER

■ Søndag 13. juli

Tranebjerg:

Ørby:

Nordby: 10.30 Glenthøj.

Langør: 9 Glenthøj.

Kolby:

Onsbjerg:

Besser Kirke:

Visionernes allé åbne

FREMTID: Ideerne på Samsø er utallige - i går blev fem af dem vist frem

Af Jens Øster-Mortensen

TRANEBJERG: Da Borgmester Carsten Bruun (V) i går åbnede Visions Alléen foran kommunekontoret i Tranebjerg, blev der delt godt ud af nogle af de mange ideer, der hele tiden bliver fostret på Samsø.

Det var fremtid, det drejede sig om, da de fem visioner blev fremlagt, med håb om at investorerne i løbet af de kommende måneder vil slå til og vise tillid til, at der altså er en fremtid for Samsø som et levende samfund - også om vinteren, når den sidste turist er rejst hjem.

Det var borgmester Carsten Bruun (V) der åbnede Visions Alléen, hvis ide egentlig stammer fra Samsø Glas,

som har opstillet et busstoppested med en vision om svømmehal og et kunstmuseum på Samsø.

- Det er en stor glæde, at vi i dag kan åbne for Visionernes Allé, og baggrunden er den, at alle i kommunalbestyrelsen var enige om, at nedsætte en såkaldt sygehusgruppe for bevarelse af sygehuset, sagde Carsten Bruun

Han fortsatte med at sige, at sigtet også er at skaffe nye arbejdspladser og her kommer de nye tiltag ind i billedet, som på den måde gerne skal få Samsø til at få vokseværk.

Pladsen foran kommune-kontoret, der i sine velmagtsdage var prydet med en grøn plæne og et flot springvand foran den bygning som den

anerkendte arkitekt Anton Rosen opførte i 1900, var fyldt op med fem stoppesteder der fortalte hver deres vision for fremtiden.

- Vi kalder udstillingen for "Samsø Visioner - en køreplan for fremtiden" og som man kan se er der en køreplan for kursted, svømmehal, hurtigfærge, bæredygtig landsby og et vedvarende energiforskningscenter, sagde Carsten Bruun til de mange forsamlede mennesker.

Han nævnte også, at der er masser af andre visioner og forslag, som der arbejdes med, men at de fem var valgt ud efter den omtale, de har fået i de sidste mange måneder.

- Vi håber, at Samsø Visioner kan være med til at skaffe

investorer og andet godtfolk til Samsø, sluttede borgmesteren.

Siden satte både borgmester, idemagere og publikum tænderne i de fineste, nyopgravede, økologiske gulerødder fra Ingvar Jørgensen i Alstrup, og viste dermed, at økologien også får en plads omkring det runde, bonede bord.

Det hele blev skyllet ned i kildevand fra den franske kilde i Vosgia, men med påsatte etiketter fra Samsø Kur- og Helsecenter.

Stoppestederne bliver stående på Rådhuspladsen til engang i efteråret, hvor ideerne forhåbentlig har vokset sig store og stærke - og måske endda er blevet ført ud i livet.

Der var mødt mange folk frem for at være med til åbningen af Visionernes Allé i går.

FOTO: JENS ØSTER-MORTENSEN

ØLKONTROL

Festival udvider kontrol

■ BALLE: Det er ikke nogen hemmelighed, at salget af bayersk øl og lignende drikke, er den indtægtskilde, der skal redde Samsø Festivals økonomi.

Det har nu fået bestyrelsen til at opsætte et hegn omkring hele festivalen, så man undgår at der slæbes discount-øl ind på pladsen.

Det betyder dog stadig, at der er fri adgang til bodgæderne, men folk bliver kontrolleret ved indgangen, og på den måde håber man, at der kan blive solgt noget mere drikke.

FOLKELIGT

Markedsdage i Besser

■ BESSER: Både lørdag og søndag i denne uge inviterer foreningen Besser Købmandshandel til markedsdage i den tidligere købmandsforretning.

Der vil blive solgt nyt og gammelt til fordel for byens kulturhus, ligesom der er åbent i cafeen. Det er muligt at reservere en stand ved at henvende sig til enten Gitte eller Henny fra foreningen.

Seancen gentages både lørdag 19. juli og 26 juli.

IMPROVISERING

Musical i Brundby

■ BRUNDBY: Både lørdag og søndag aften kan man møde Michael Hasselflug, Pernille Sørensen og Svend Rastrup på Brundby Hotel.

De tre skuespillere vil fremføre en improviseret musical, hvor publikum bestemmer forestillingens indhold fra start til slutning.

Borgmester Carsten Bruun åbner Visionernes Allé mens Åge Johnsen passer sit stoppested omkring et VE-Ø Center.

FOTO: JENS ØSTER-MORTENSEN

Deb@t

E-mail:
samsøe@stiften.dk